

BARN OCH INTERNET

En studie om barn mellan 9-14 år och deras internetbeteende i Sverige.

TELE2

FÖRORD

Barn spenderar en allt större del av sitt liv på internet och med sociala medier. Med det kommer ett ökat behov av att göra det tryggt och säkert för barn att befinna sig där. Regeringen tillsatte i juni en utredning som bland annat ska föreslå skärpta straff för sexuella övergrepp på barn. Detta är ett välkommet initiativ, lagstiftning är viktigt. Vi på Tele2 är övertygade om att grunden till en sund inställning till internet och dess risker kommer från ett engagemang från föräldrar i kombination med vidtagna säkerhetsåtgärder från föräldrar, internetleverantörer och arbetsgivare.

Som internetleverantör har Tele2 och branschkollegor ett särskilt ansvar. Tele2 blockerar 11 internetsidor innehållande sexuella övergrepp på barn varje minut. Detta motsvarar drygt en halv miljon sidor i månaden i de åtta länder där Tele2 är verksam. Listan över de sidor som ska blockeras kommer från Interpol. Många operatörer arbetar idag på detta sätt, men inte alla. Om alla internetleverantörer i Sverige deltog i detta arbete skulle möjligheterna att sprida material med sexuella övergrepp på barn minska radikalt.

Tele2 arbetar dessutom internt med att motverka sexuella övergrepp på barn genom något som kallas detektering. Detta innebär att man installerar en tjänst som gör att ett larm går

till verksamhetens säkerhetsavdelning om en medarbetare har material innehållandes sexuella övergrepp mot barn på sin arbetsdator. Ärendet skickar företaget sedan vidare till polis. Detta arbetssätt kan tillämpas på alla arbetsplatser. Om alla stora arbetsgivare arbetade med detektering skulle det innebära en viktig begränsning i möjligheterna att begå denna typ av brott.

Vi på Tele2 tror att det uppkopplade livet är ett bättre liv, men vi är inte naiva. Med denna rapport vill vi dela med oss av, till viss del oroande, statistik från Tele2:s Novusundersökning kring vad barn möter på nätet, samt hur Tele2 arbetar med att upptäcka och blockera material på sexuella övergrepp mot barn. Nätet har gett unga möjligheter som de aldrig skulle fått annars, speciellt när det gäller lärande och förståelse för samhället. Låt oss därför ta tillvara på de möjligheter som finns samtidigt som vi aktivt arbetar för att göra nätet till en så trygg plats som möjligt för våra barn.

Allison Kirkby
Koncernchef och VD, Tele2

Blockering och detektering av Tele2

Blockering

Tele2 blockerar hemsidor som av Interpol har bedömts innehålla sexuellt utnyttjande av barn i alla åtta länder där Tele2 har verksamhet. Detta betyder att om någon är på Tele2s nätverk och försöker besöka en blockerad hemsida, framkommer en stoppsida som förklarar vilken typ av innehåll som personen försöker nå. I Sverige inkluderar stoppsidan också ett hjälpnummer.

I dagsläget blockerar Tele2 ungefär en halv miljon hemsidor för sina kunder varje månad. Det är 16 400 varje dag, 694 varje timme och 11 sidor per minut.

Detektering

Tele2 har system och verktyg för att upptäcka sexuella övergrepp mot barn på alla datorer inom Tele2. Detta betyder att om en anställd besitter material som innehåller sexuella övergrepp mot barn på hans eller hennes dator, det kan räcka med en USB-sticka ansluten till datorn, skickas ett alarm till Tele2:s säkerhetsavdelning. Fallet skickas sedan till polisen.

Detektionen är baserad på Interpols lista över svartlistade hemsidor och är någonting som alla företag kan installera inom sin organisation.

SLUTSATSER

1.

Okända vuxna tar kontakt med barn på internet - och vissa försöker dessutom träffa barnen

Ungefär 1 av 10 barn har chattat med en okänd vuxen på internet

Ungefär vart femte barn har varit med om att en okänd vuxen har börjat följa dem i sociala medier

I snitt ett barn i varje klass har blivit kontaktad på internet av vuxna som velat träffas

2.

Barn kommer i hög utsträckning i kontakt med sådant de anser läskigt/äckligt på internet

Ungefär vart tredje barn i åldern 12-14 har sett mobbning på internet

Ungefär 6 av 10 har sett något läskigt/äckligt på internet

Ungefär 4 av 10 uppger att det som var läskigt/äckligt var våld eller djur som lider

3.

Barn pratar vill viss del med vuxna om sina upplevelser på internet - med det kunde vara fler

Ungefär 5 av 10 väljer att prata med andra vuxna än sina föräldrar om de ser något läskigt/äckligt på internet

Flickor pratar i högre utsträckning med föräldrar och syskon om läskiga/otäcka saker de sett på internet

Ungefär 4 av 10 barn saknar regler hemma för användande av internet

Barn och internet - Sverige

Kontakt: Angelica Gustafsson & Viktor Wallström

Kontakt Novus: Mats Elzén & Anita Bergsveen

Datum: 22 juni 2017

TELE2

Bakgrund & Genomförande - Sverige

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Tele2. Syftet med undersökningen är ta fram underlag till en rapport som Tele2 kommer att skriva som handlar om deras arbete med att förhindra deras användare att komma åt vissa sidor på nätet (vilka dessa sidor är tas fram i samarbete med tredje part samt Interpol). Novus har genomfört 5 kvalitativa djupintervjuer och en kvantitativ webbundersökning i detta projektet. Djupintervjuerna genomfördes för att få ett underlag till det kvantitativa frågeformuläret. I denna rapport redovisas resultaten för den kvantitativa undersökningen.

MÅLGRUPP/GENOMFÖRANDE

Målgruppen för undersökningen är barn i åldern 9-14 år.

Undersökningen har genomförts i Sverige, Estland, Lettland och Litauen. I Sverige har undersökningen genomförts i Novus representativa och slumpmässigt rekryterade webbpanel, Sverigepanelen. I övriga länder har undersökningen genomförts i Norstats webbpaneler i respektive land. Undersökningen har skickat till föräldrar som har frågat sina barn om de vill delta.

Antal intervjuer:

- Sverige: 534
- Estland: 525
- Lettland: 510
- Litauen: 515

Fältperiod:

- Sverige: 5 – 13 juni 2017
- Estland: 19 – 26 juni 2017
- Lettland: 19 – 28 juni 2017
- Litauen: 19 – 26 juni 2017

KORT OM RAPPORTEN

Signifikanta skillnader mot totalen bland undergrupper som kön, ålder osv redovisas i rapporten.

Sammanfattning - Sverige

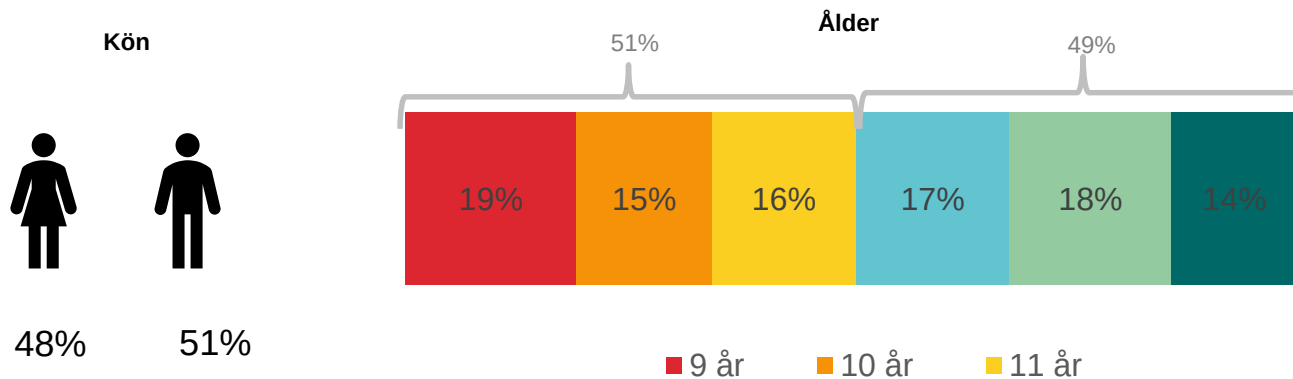
Sammanfattning - Sverige

- Nästan samtliga barn, 93 procent, har egen mobiltelefon, ungefär hälften har egen dator eller surfplatta
- Nära nio av tio, 86 procent, använder internet varje dag
- Titta på filmer/videoklipp samt spela spel är det barnen i störst utsträckning brukar göra på internet
- Youtube är den mest använda sajten bland barnen, 85 procent använder denna
- Drygt hälften av barnen har regler hemma när det gäller att använda internet
- Nära tre av tio tror att deras föräldrar vet *allt* de gör på nätet
- Nära nio av tio barn har pratat med föräldrar eller lärare om vad som kan vara mindre bra med internet
- Nära en av tio har chattat med någon okänd vuxen
- Drygt åtta av tio barn uppger att de känner sig trygga när de är på internet
- Majoriteten känner sig trygga när de gör olika saker på internet
- Nära sex av tio barn har någon gång sett något de kände var läskigt eller äckligt på internet
- Nära fyra av tio uppger att de sett som var läskigt/äckligt var våld eller djur som lider
- Fyra av tio har fått se något läskigt/äckligt för att de klickat på det av misstag
- Fyra av tio pratar med kompisar, om de ser något läskigt eller äckligt på internet
- Mer än hälften av barnen säger att de *inte* skulle chatta med en vuxen de inte känner på internet om denna tog kontakt
- Mer än sju av tio skulle *inte* tycka det OK om någon okänd vuxen skickade foton på sig själv
- Vart femte barn har varit med om att en okänd vuxen har börjat följa de i sociala medier
- 17 procent har någon gång anmält något som har hänt på internet, främst till sajten/appen

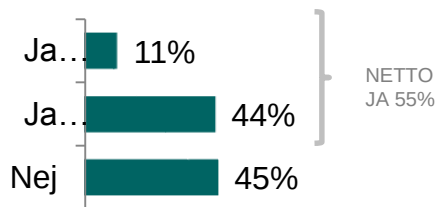
Resultat - Sverige

Bakgrundsfrågor - Sverige

Kön och ålder

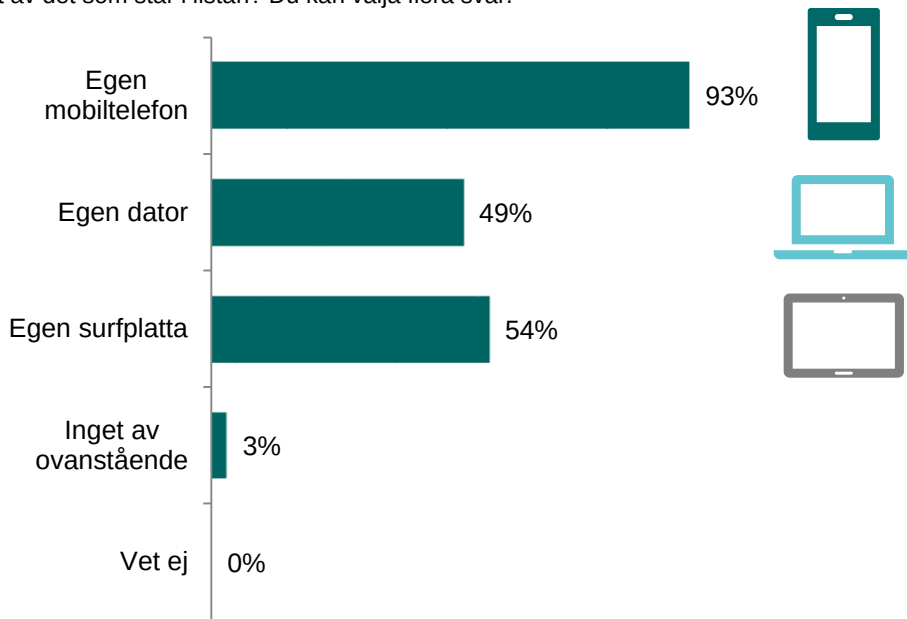
Fått hjälp av någon vuxen att svara på frågorna?

BAS: Samtliga (n=534)

Nästan samtliga barn har egen mobiltelefon, ungefär hälften har egen dator eller surfplatta

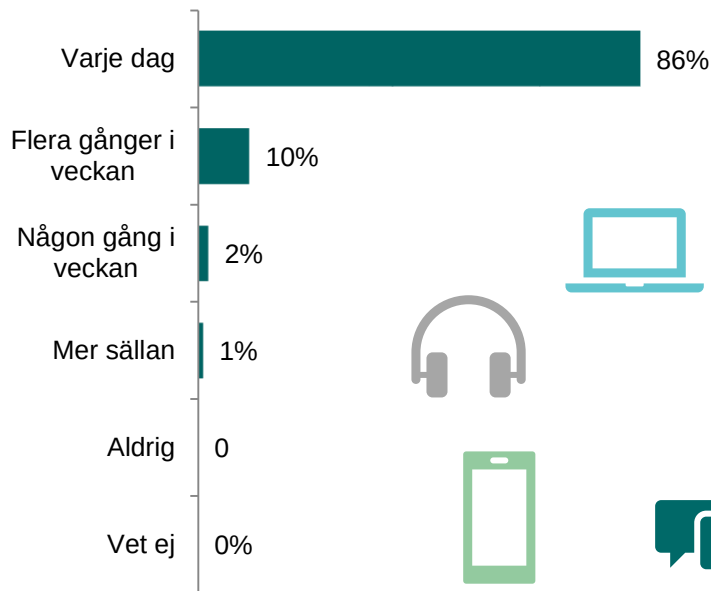
FRÅGA: Har du något av det som står i listan? Du kan välja flera svar.

BAS: Samtliga (n=534)

Nära nio av tio använder internet varje dag

FRÅGA: Hur ofta använder du internet? Till ex googlar, chattar, är på sociala medier eller spelar.

Signifikanta skillnader

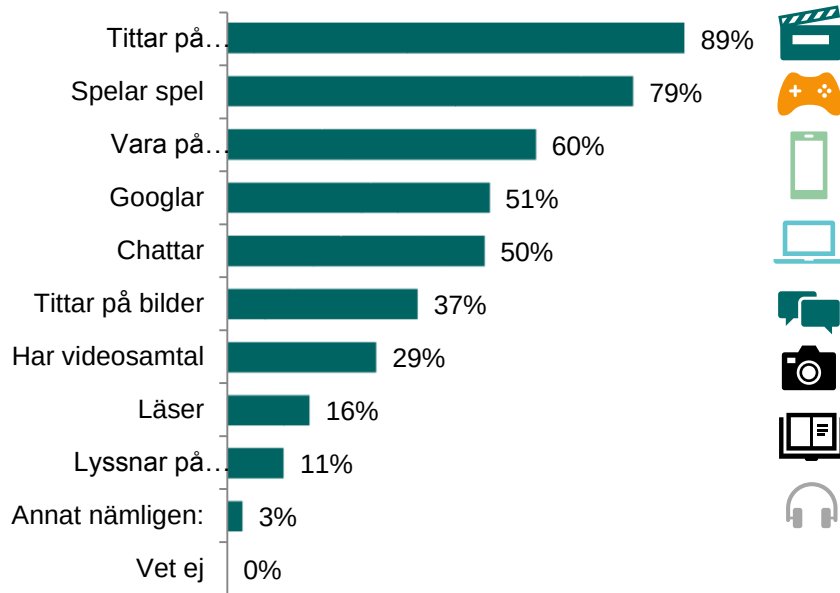
Varje dag

- 12-14 år (94%)
- Har egen dator (94%)
- Har ej regler hemma för användande av internet (91%)

BAS: Samtliga (n=534)

Titta på filmer/videoklipp samt spela spel är det barnen, som har en egen device, i störst utsträckning brukar göra på internet

FRÅGA: Vad brukar du göra på din mobil/dator/surfplatta? Du kan välja flera svar.

BAS: Har egen device (n=518)

Signifikanta skillnader

Tittar på filmer/videoklipp (89%)

- Har egen dator (94%)
- Någon gång sett något läskigt/äckligt på internet (93%)

Spelar spel (79%)

- Pojkar (89%)
- 9-11 år (85%)

Vara på sociala medier (60%)

- Flickor (68%)
- 12-14 år (78%)
- Har ej regler hemma för användande av internet (69%)

Googlar (51%)

- Har egen dator (63%)

Chattar (50%)

- 12-14 år (62%)
- Har egen dator (58%)

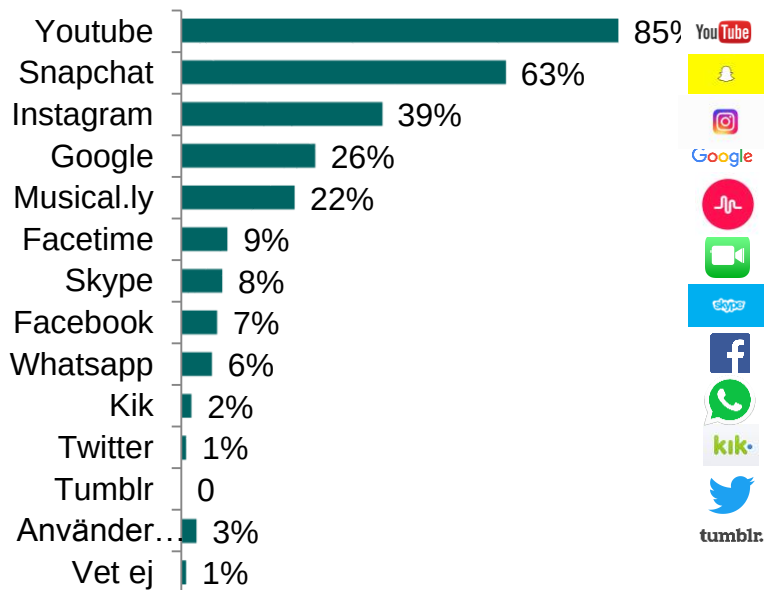
Tittar på bilder (37%)

- Flickor (46%)

Youtube är den mest använda sajten bland barnen, följt av Snapchat

FRÅGA: Brukar du använda någon av dessa sidor eller appar?

Kryssa de du använder oftast, men max tre.

Signifikanta skillnader

Youtube (85%)

- Pojkar (90%)

Snapchat (63%)

- Flickor (71%)
- 12-14 år (78%)
- Använder internet varje dag (69%)
- Har ej regler hemma för användande av internet (73%)

Instagram (39%)

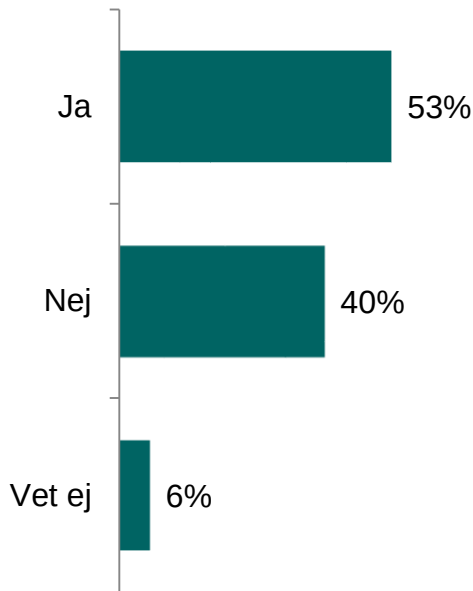
- 12-14 år (56%)
- Har ej regler hemma för användande av internet (47%)

BAS: Samtliga (n=534)

Regler hemma - Sverige

Drygt hälften av barnen har regler hemma när det gäller att använda internet

FRÅGA: Har du regler hemma när det gäller att använda internet?

Signifikanta skillnader

Ja (53%)

- Pojkar (60%)
- 9-11 år (61%)

Nej (40%)

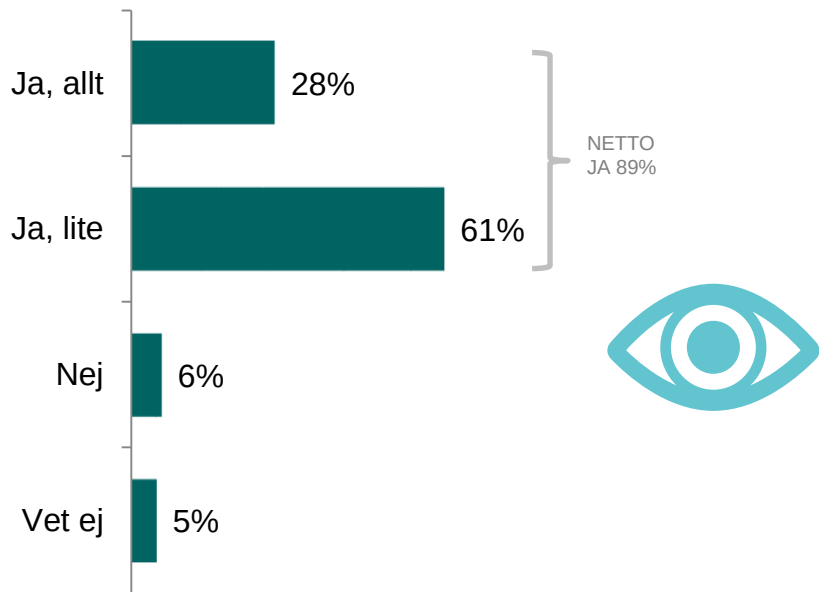
- 12-14 år (49%)

BAS: Samtliga (n=534)

Nära tre av tio tror att deras föräldrar vet allt de gör på nätet

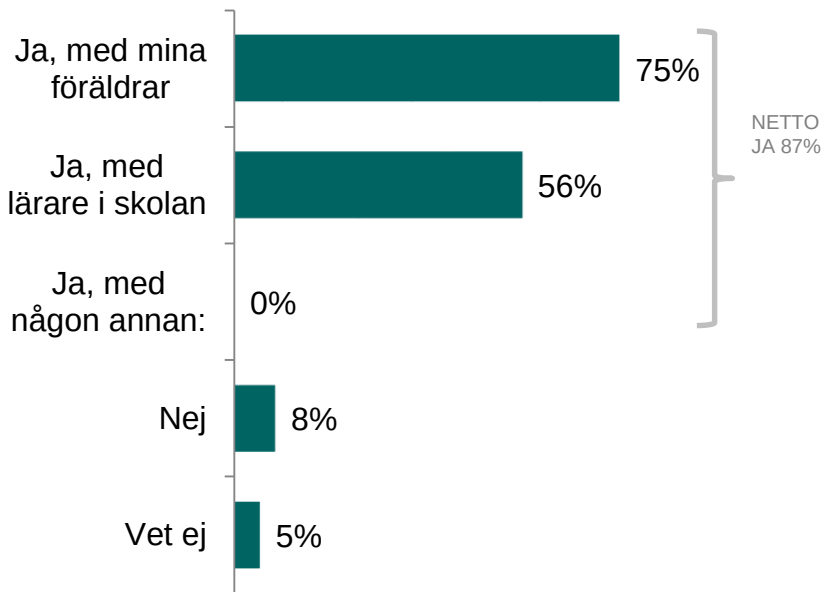
FRÅGA: Tror du att dina föräldrar vet vad du gör på internet?

BAS: Samtliga (n=534)

Nära nio av tio barn har pratat med föräldrar eller lärare om vad som kan vara mindre bra med internet

FRÅGA: Har du och dina föräldrar, eller du och en lärare, pratat om vad som kan vara mindre bra med internet? Du kan välja flera svar.

Signifikanta skillnader

Med mina föräldrar (75%)

- Har regler hemma för användande av internet (86%)

Med lärare i skolan (56%)

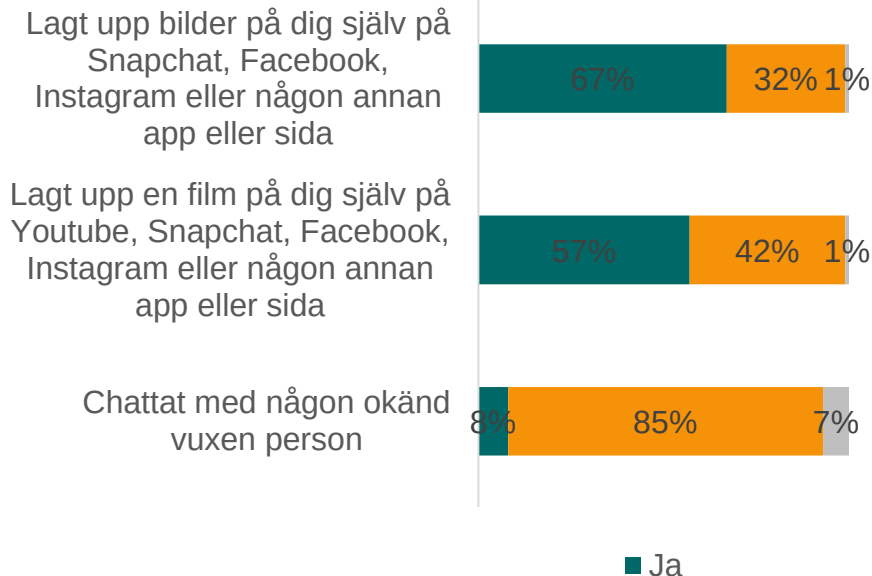
- 12-14 år (64%)

BAS: Samtliga (n=534)

Trygghet på internet - Sverige

Nära en av tio har chattat med någon okänd vuxen

FRÅGA: Har du någonsin gjort något av följande:

Signifikanta skillnader

Ja, lagt upp bilder (67%)

- Flickor (74%)
- 12-14 år (79%)
- Har ej regler hemma för användande av internet (75%)
- Har sett något läskigt/äckligt (74%)

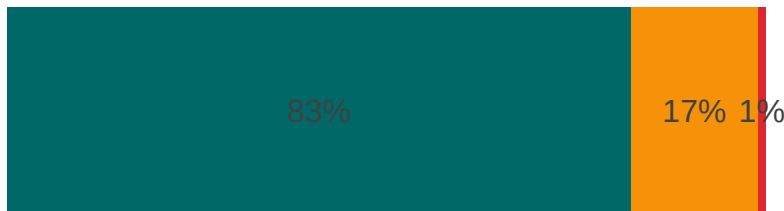
Ja, chattat med någon okänd vuxen (8%)

- 12-14 år (13%)

BAS: Samtliga (n=534)

Drygt åtta av tio barn uppger att de känner sig trygga när de är på internet

FRÅGA: Känner du dig trygg eller otrygg när du är på internet? När du till ex googlar, chattar, är på sociala medier eller spelar.

■ Trygg ■ Varken trygg eller otrygg ■ Otrygg

Signifikanta skillnader

Trygg (83%)

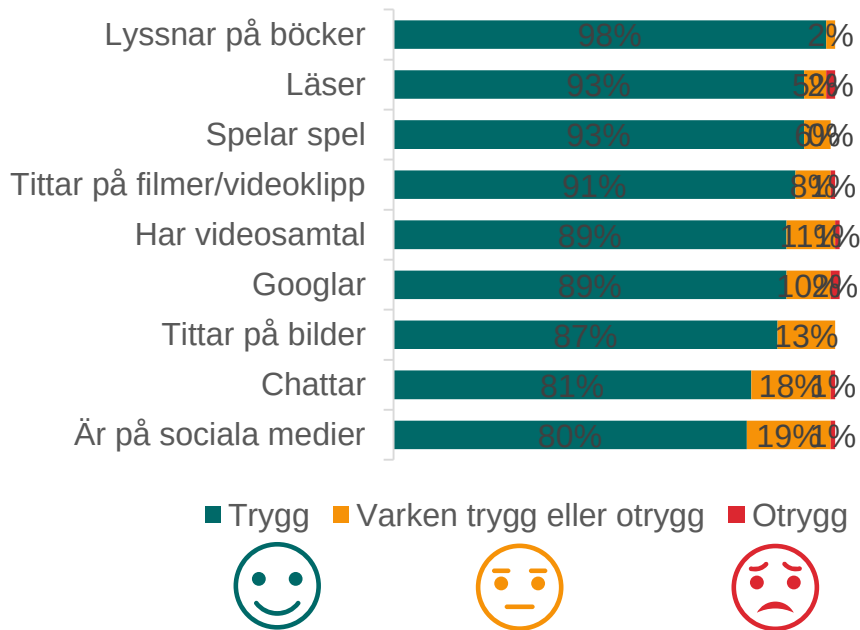
- Har ej regler hemma för användande av internet (92%)

Varken eller (17%)

- Har regler hemma för användande av internet (23%)

Majoriteten känner sig trygga när de gör olika saker på internet

FRÅGA: Hur trygg eller otrygg känner du dig när du gör detta på internet:

BAS: Brukar göra något av följande: googlar (n=263), spelar spel (n=410), är på sociala medier (n=309), tittar på bilder (191), tittar på filmer/videoklipp (n=459), chattar (n=260), har videosamtal (n=151), läser (n=84), **lyssnar på böcker (n=55) – OBS –låg bas**

Öppna svar – känner sig otrygg när..

FRÅGA: Du svarade att du känner dig otrygg när du Försök att berätta kort med egna ord varför du känner dig otrygg.

Sociala medier (3 svar)

Mkt sex och sånt

Känns som om jag måste skriva exakt rätt för att inget ska kunna misstolkas

Man vet aldrig vilka det är som är på alla olika sociala medier

Filmer (2 svar)

För att nå annan ska se vad jag kollar på på skolan. Vill inte heller titta på en del bilder.

Pappa blir sur om han hör att de svär eller betar sig som idioter på videon

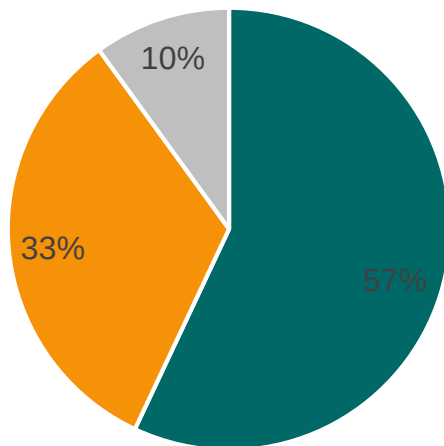
Chattar (1 svar)

Man vet aldrig hur den andra personen kommer att tolka det du skriver.

Upplevt något läskigt/äckligt på internet - Sverige

Nära sex av tio barn har någon gång sett något de kände var läskigt eller äckligt på internet

FRÅGA: Har du någon gång sett något du kände var läskigt eller äckligt på internet?

■ Ja ■ Nej ■ Vet ej

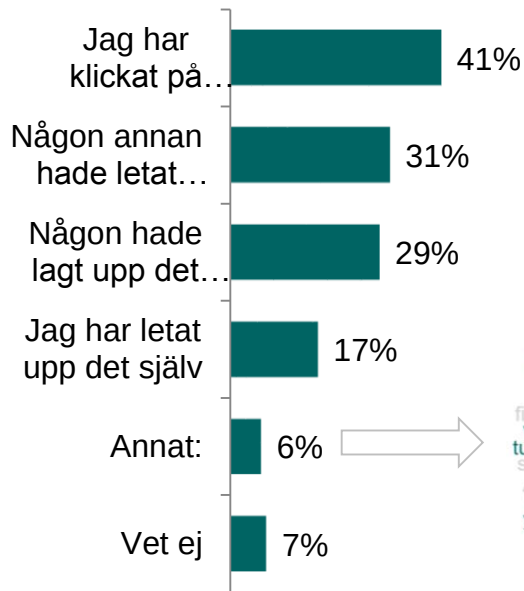
BAS: Samtliga (n=534)

FRÅGA: Vad var det du såg på internet som till ex var läskigt eller äckligt? Du kan välja flera svar.

Fyra av tio har fått se något läskigt/äckligt för att de klickat på det av misstag

FRÅGA: Hur kom det sig att du fick se det läskiga eller äckliga på internet? Du kan välja flera svar.

Signifikanta skillnader

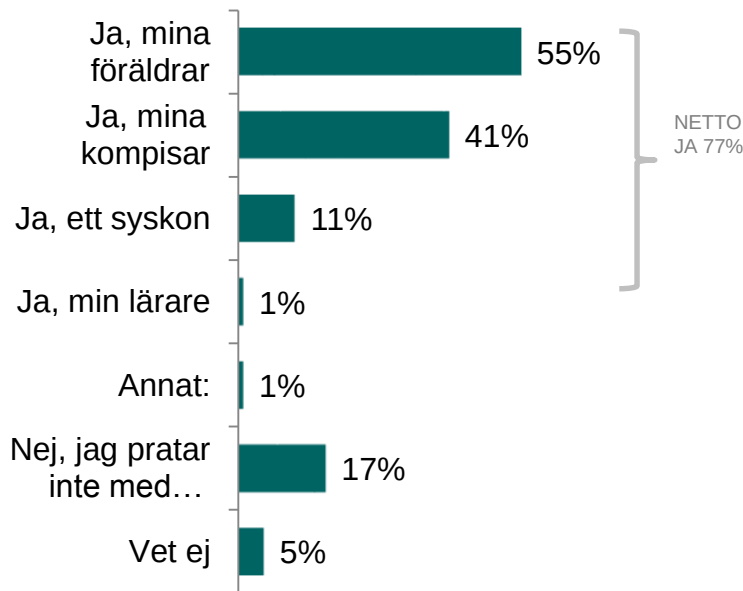
Någon lagt upp det på sociala medier (29%)

- Flickor (39%)
- 12-14 år (48%)
- Har ej regler hemma för användande av internet (42%)

BAS: Sett något läskigt/äckligt på internet (n=303)

Fyra av tio pratar med kompisar, om de ser något läskigt eller äckligt på internet

FRÅGA: Pratar du med någon om du ser något läskigt eller äckligt på internet? Du kan välja flera svar.

Signifikanta skillnader

Mina föräldrar (55%)

- 9-11 år (65%)
- Har regler hemma för användande av internet (66%)

Netto Ja (77%)

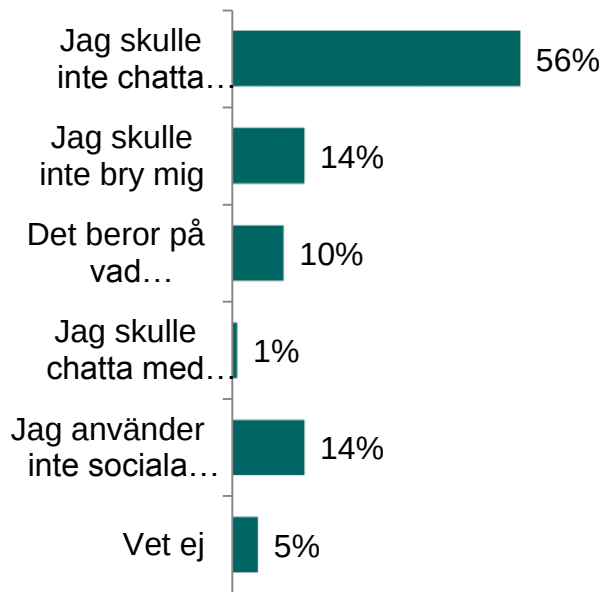
- Flickor (85%)

BAS: Sett något läskigt/äckligt på internet (n=303)

Upplevt att okända vuxna tar kontakt på internet - Sverige

Mer än hälften av barnen säger att de *inte* skulle chatta med en vuxen de inte känner på internet om denna tog kontakt

FRÅGA: Hur skulle du känna om någon vuxen, du inte känner, kontaktar dig via sociala medier eller vill chatta med dig?

Signifikanta skillnader

Skulle inte chatta med den personen (56%)

- Flickor (69%)
- 12-14 år (65%)

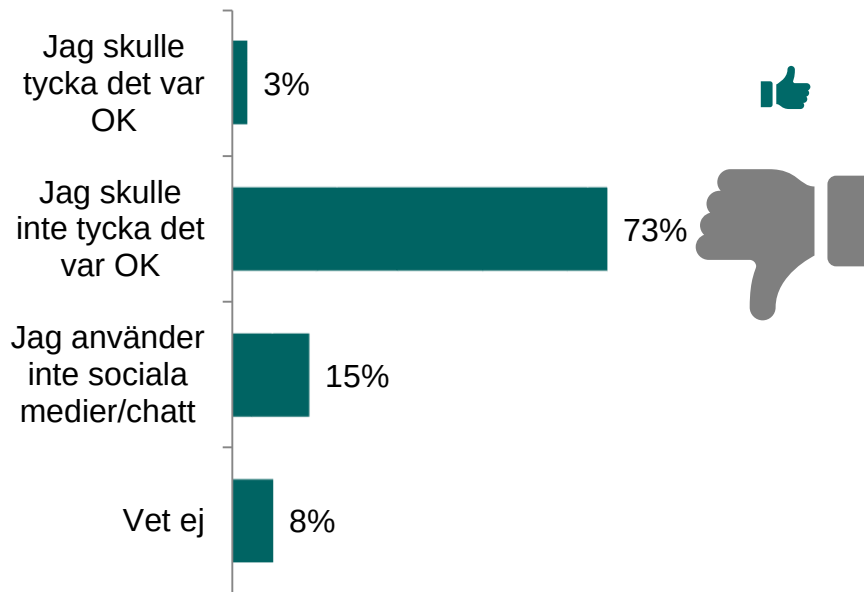
Jag skulle inte bry mig (14%)

- Pojkar (20%)

BAS: Samtliga (n=534)

Mer än sju av tio skulle *inte* tycka det var OK om någon okänd vuxen skickade foton på sig själv

FRÅGA: Hur skulle du känna om någon vuxen du inte känner skickar dig foton på sig själv via sociala medier eller chatt?

Signifikanta skillnader

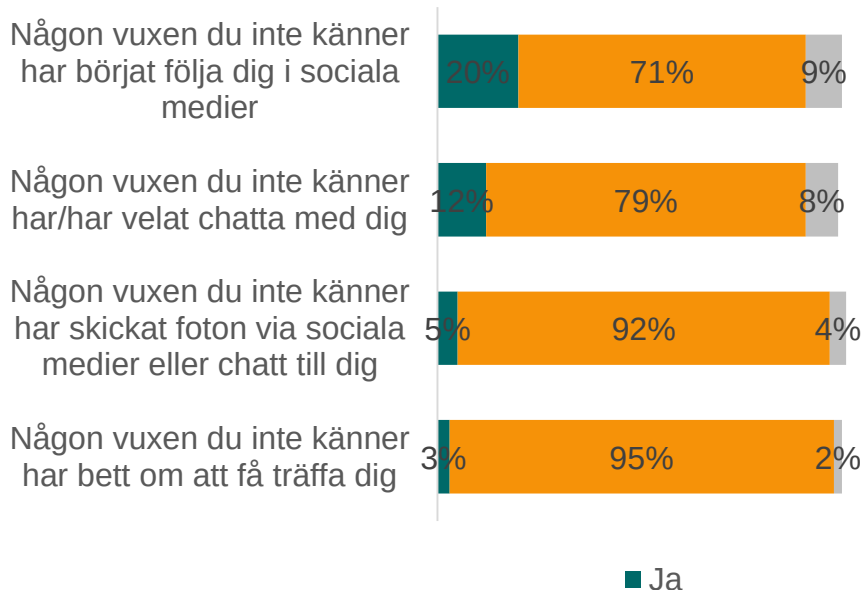
Skulle inte tycka det var OK (73%)

- 12-14 år (84%)

BAS: Samtliga (n=534)

Vart femte barn har varit med om att en okänd vuxen har börjat följa dem i sociala medier

FRÅGA: Har du någon gång varit med om att:

Signifikanta skillnader

Börjat följa dig i sociala medier JA (20%)

- 12-14 år (31%)

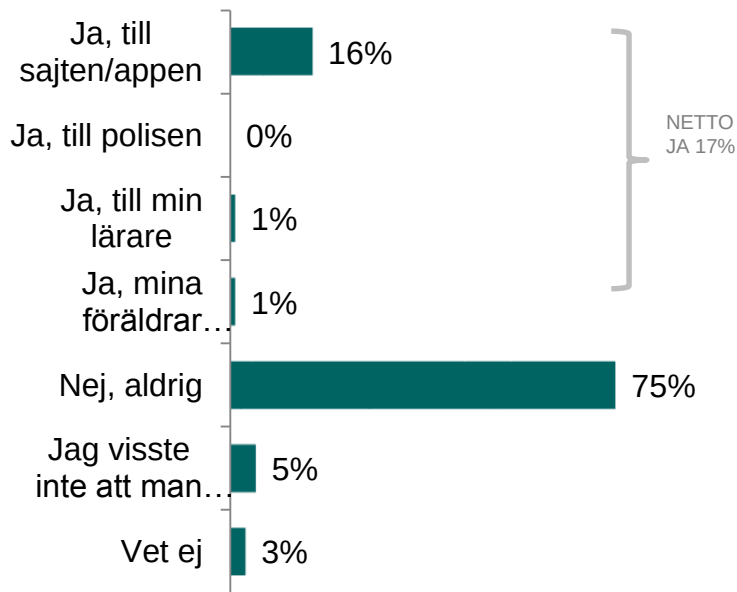
Velat chatta med dig JA (12%)

- 12-14 år (19%)
- Någon gång sett något läskigt/äckligt på internet (18%)

BAS: Samtliga (n=534)

17 procent har någon gång anmält något som har hänt på internet

FRÅGA: Har du någon gång anmält något som har hänt på internet? Du kan välja flera svar.

Signifikanta skillnader

Ja, till sajten/appen (16%)

- 12-14 år (24%)

BAS: Samtliga (n=534)

Sammanfattning - Sverige

Sammanfattning

- Nästan samtliga barn, 93 procent, har egen mobiltelefon, ungefär hälften har egen dator eller surfplatta
- Nära nio av tio, 86 procent, använder internet varje dag
- Titta på filmer/videoklipp samt spela spel är det barnen i störst utsträckning brukar göra på internet
- Youtube är den mest använda sajten bland barnen, 85 procent använder denna
- Drygt hälften av barnen har regler hemma när det gäller att använda internet
- Nära tre av tio tror att deras föräldrar vet *allt* de gör på nätet
- Nära nio av tio barn har pratat med föräldrar eller lärare om vad som kan vara mindre bra med internet
- Nära en av tio har chattat med någon okänd vuxen
- Drygt åtta av tio barn uppger att de känner sig trygga när de är på internet
- Majoriteten känner sig trygga när de gör olika saker på internet
- Nära sex av tio barn har någon gång sett något de kände var läskigt eller äckligt på internet
- Nära fyra av tio uppger att det de sett som var läskigt/äckligt var våld eller djur som lider
- Fyra av tio har fått se något läskigt/äckligt för att de klickat på det av misstag
- Fyra av tio pratar med kompisar, om de ser något läskigt eller äckligt på internet
- Mer än hälften av barnen säger att de *inte* skulle chatta med en vuxen de inte känner på internet om denna tog kontakt
- Mer än sju av tio skulle *inte* tycka det OK om någon okänd vuxen skickade foton på sig själv
- Vart femte barn har varit med om att en okänd vuxen har börjat följa de i sociala medier
- 17 procent har någon gång anmält något som har hänt på internet, främst till sajten/appen

Publiceringsregler

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

ESOMAR^{'17}
| corporate

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

**THE
END**

TELE2